

Budafok és Vidéke

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ár 1 évre 6 P.
Egyes szám ára 12 fillér.

Albertfalva, Budatétény, Nagytétény,
Budaörs, Törökbálint
társadalmi és politikai híradója

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Plébánia-u. 2.
Szerkesztésért és kiadásért
felelős: Poós Rezső.

A Nazareti ház

Két ezer év messzeségéből vágyódva nézünk feléje... Fényt és meleget áraszt ma is, boldognak hirdetik minden nemzetek.

Nem mintha idegen vendég lett volna benne a gond és szenvedés. Lakói nagyon is jól ismerték a verejték és könnyek kinjait. Mint aranyat a kemenében, őket is megpróbálta az Ur. De jól harcolták a harcot, szívesen magukra vették „az élet és fejelem törvényét”, amelyet parancsul kaptak. Ezért lettek mintául szolgáló, tökéletes hordozói a szent köteléknek, amely nem emberi találmány, hanem amelyet az Isten bölcsessége és szeretete font, szőtt és szentelt meg az emberek boldogságára. Ezért ragyognak példaként a késő századoknak.

Ma szétmálló, recsegő társadalmak, nyugtalan forrongó népek és országok keresik szeméikkel a Nazareti ház fehér falait. Keresik, mert elfordultak tőle s az élővizek kutfeje helyett ástak maguknak kutakat, melyekből mocsarlé fakad és lápok szennyezett vize.

Uralkodók és államférfiak, akik távolabb látnak és felelősséget hordoznak, hirdetik és sürgetik a visszatérést a Nazareti ház szelleméhez és tisztaságához. Csak ennek talajában ereszthet gyökeret egy új és boldogabb holnap. Nemzetek vezérei, parlamentek akarva, nemakarva, bátran vagy lagymatagon, kivétel nélkül programjukba vették annak a nagy revízióknak megvalósítását, amely országghatárokat nem ismerve az egész világra kiterjed és követeli a restitútiót in integrum, a családi élet visszaállítását a régi piadesztálra.

Üdvözljük a budafoki Actio Catholicát, amiért ehhez a világmozgalomhoz csatlakozva a családvédelem jegyében kezdi meg működését és örülünk, hogy éppen a Szentcsalád ünnepe táján indította el propagandáját.

Vissza Nazerethez!

Ha majd visszatér a társadalomba annak elrejtett boldog élete és napsugaras levegője, akkor tudni fogjuk, hogy „a tél elmúlt, a zapor elvonult”.

HÉTRŐL-HÉTRE

Három öszeje
iparost vett körül Budafok társadalmi a fehér asztal mellett az elmúlt hét csütörtökének estéjén. A polgármester átadta a díszes okleveleket, melyekkel kitüntette őket az ország iparosságának megbecsülése. Mi tisztelettel keressük fel a műhelyeket, melyek évtizedek küzdelmeit és reményeit, fájdalmait és örömeit látták. Megható az ilyen iparosműhelyekbe belépni s arra gondolni, hogy a műhely egy élet munkájának szent helye. És gondolatban cserfalommal diszitünk fel egy gyalupadot, egy mézeskalács szívet s egy bór-vagókést.

Budafok egy ideig zugott, mert nem álltak meg többé a gyorsvonatok, most már azt is megszokta, hogy vannak személyvonatok is, melyek csak átrobnak Budafokon. Mikor a gyorsvonatert követelőztünk, igen ambiciózus község voltunk.

Gazdag. Hatalmas és gögös. Nékiünk gyorsvonat megállítás kellett, ha hónapszámra sem akad, aki felszálljon rá, vagy leszálljon. És valahogyan jól állt ez a hatykeség a világszerte ismert Budafok képéhez: álljon meg a gyorsvonat is Budafok előtt. Ma csak jobb és olcsóbb vilamosközlekedés után sóvárgunk és ebben a benyavajásodott világban még ez sem sikerül.

Hárman valának együtt és ábrándoztak. Nem kell azt gondolni, hogy henye napkeleti időtöltésből nargileh s egy csésze forró török-kávé mellett, hanem csak arról, hogy hova mehetnének Budafokon egy csésze feketekávé meginni, mint ahogyan városi ember szokta, miután nem találta helyet, ahol rendes ebédet fogyaszthattak volna el legalább olyan környezetben, mint Gyöngyösön vagy Pápán, sőt Csornán is lehet. És akkor elmentek Budapestre. Éhesen. Ebédre és feketére.

A borpiac mai helyzete Magyarországon

Irta: Fuchs Elemér.

„Budafok gazdasági élete” című cikksorozatunk keretében.

A borpiac helyzetéről és a borgazdaságot érdeklő egyéb kérdésekről csodálatos tájékoztatással, a legfeljebb felelőtlenséggel jelennek meg hírek a napi sajtóban. Ezeknek az újsághíreknek jóhiszeműségében nem kételkedünk, mégis ezek a közlemények azoknak a törekvéseknek állanak akaratlanul is szolgálatában, amelyek kétségtelenül igen ártalmasak.

Miután Budafok gazdasági életében a város európai híri sziklapincéi kövekeztében a borkereskedelem mindig nagy szerepet játszott, talán nem lesz érdektelen, ha a borpiac mai helyzetéről megállapításainkat és észlelteinket alábbiakban elmondjuk.

A szüret után minden évben majdnem törvénytörően visszatérő üzletelenség a borpiacra az 1934-es esztendőben sem maradt el. Svájc távolmaradása miatt az árak úgy a must-, mint a borpiacra a mennyiségileg nagyon rossz szüreti eredmények dacára kezdettől fogva az észszerűség határain belül maradtak. Miután az óborkészletek ugyszólva teljesen elfogytak, mennyiségileg pedig a termék igen gyenge volt, az áraknak logikailag emelkedniük kellett volna. Az egész ősz folyamán azonban ez az emelkedő tendencia nem volt észrevehető. Az áralakulá-

sok nem tisztán a rendelkezésre álló több-vagy kevesebb készletektől függenek, a kereslet mérve is döntő befolyással bír ebben a kérdésben. A külföld részéről azonban ez teljesen hiányzott és a hazai piac sem árult el élénkebb vételekvet.

A tudomásra jutott jelentéktelen kötések többnyire gyöngye kezek kényszereladásai voltak nyomott áron. A szak- és napisajtó tudósítói jelentései alapján esetenként eladásokat közöltek szubjektív beállításban és a borpiac közeli és távoli lehetőségeinek ecsetelésével, gyakran a tárgyilagosság teljes hiányával. Az olvasóközönségben majd optimisztikus, majd pedig pesszimisztikus hangulatot keltek. Az üzletelenségnek ezek jellegzetes megnyilvánulásai. Ilyen időkben nincsenek tulajdonképeni piaci árak, ezek csak véleményárak, alkalmi árak. Számokat dobznak a levegőbe, a közhírré tevők jelleme vagy érdekei szerint alacsonyakat, magasakat, minden alapot nélkülöző u. n. házszámokat.

Az őszetendő utolsó napjaim nem volt sem kereslet, sem jelentős kínálat. Véleményünk szerint már január enyhülést hoz a borpiacra. Aból a feltevésekből indulunk ki, hogy az 1934-es évben legjobb esetben 2 millió hektoliter mustot szüreteltek, melyből 200.000 Hl. élesztőre és apadásra, 200.000 Hl. pedig lepárlásra és kivitelre levonásba hozandó.

A megmaradó 1,600.000 hektoliterhez hozzáveendő az elmúlt évből visszamaradt mintegy 300.000 Hl. óborkészlet. Így november elején befogyasztásra mintegy 11 hónapra 1,900.000 Hl. bor állott rendelkezésre. Ezzel szemben trianoni Magyarországnak kimutatható szükséglete hónaponta 200.000 Hl., ami 11 hónapban 2,200.000 Hl.-t tesz ki. Kereskedők, kimérők és vendéglősök átlag 1 hónapra a jobb módúak 2 hónapi szükséglettel vannak ellátva. Ehhez járul még, hogy a gyenge november havi fogyasztással szemben a decemberi fogyasztás jelentékenyen megnövekedett, úgy, hogy az eladottak alapján az ország borkészlete még gyengébb fogyasztás mellett is az 1935-ös újbor megjelenéséig nem lesz elegendő. A 300.000 Hl. hiány még emelkedhet is, miután mindig akadnak olyan emberek, akik a legmagasabb borárak mellett sem hajlandók borukat eladni.

Ujév első hónapjaira tehát fenti megállapítások alapján a működvelő statisztikusok is magas borárakat jósolnak. Az a kérdés azonban, hogyan fog a túl magas árakkal szemben a türelmes fogyasztó viselkedni. A meggyengült fizetőképesség mellett nem lehetetlen, hogy a fogyasztó a statisztikus számításait keresztelni fogja és ellenszegül azokkal az árakkal, melyeket megfizetni nem tud, amennyiben a bor fogyasztásáról lemond. Nem szabad arról megfeledkeznünk, hogy a fogyasztásra mindig csak a munkás és tisztviselő voltak mérvadók és azok ma is, nem pedig a társadalom sokkal kisebb, jól és könnyen kereső rétege. A nyomorúságos fizetés, a sokszorosan leredukált illetmények azonban elig elegendők a kisember legelmeibb szükségleteinek fedezésére.

A kivétel, a borgazdaság második tényezője jelenleg a legrosszabb helyzetben van. Magyarországi gyenge mennyiségű termésével szemben Európa összes többi államát katasztrófális borfelesleg nyomja.

Franciaország maga évi 60 millió hektoliter normális fogyasztás mellett mintegy 100 millió hektoliter bort szüretelt. Ma még nem lehet áttekinteni, hogy Franciaországnak a 40 millió Hl. feleslegre vonatkozó értékesítési kényszerrendszabályai milyen befolyással lesznek az európai kontinens egész borgazdaságára.

Svájc kényszerítve látta magát váratlanul gazdag termésének védelmére beviteli tilalmi rendszabályokat életbeléptetni. Csak a legszükségesebb vörösbort engedik be, fehérort egyáltalában nem.

A német piac is hiányzik, ahová néhány vagon vörös és csekély csemegeboron kívül, csak párlási célra szolgáló bort (Brennwein), ebből is a tavaly kiszállított mennyiségnek csak egy igen csekély hányadát vittük ki. Ezen utóbbi célra tulajdonképpen direkttermék bora jön szóba, mert igen

alacsony árak következtében csak ezek illeszkedhetnek bele a Brennein igen szigorú kalkulációjába.

Csehszlovákia csak a legnélkölözhetetlenebb szükségletét fedezte nálunk. Kevés vörös és néhány vagon fehérbor, midkettől csak elsőrangú minőségeket, melyek a magas vámot elbírják. A gazdasági depresszió itt is megtizedelte a fogyasztást. Csak egészen olcsó borok kelendők. A 250 cseh korona vámköltséggel terhelt külföldi borok nem találnak vevőkre. Általános fogyasztásra főképpen a Beregszász-környéki és érmelléki borokat keresik.

Ami Ausztriát illeti, végre életbe lépett január hó 1-ével a megállapodás, mely szerint 25.000 Hl. bor vihető ki kedvezményes vámmentel mellett az osztrák piacra. Legfőbb ideje volt már ennek életbeléptetése, mert a hónapok óta huzódó tárgyalások meglehetősen kedvezőtlenül befolyásolták a borspiacot. A bortermelők és borkereskedők azonban legalább 50.000 Hl. kerettel számoltak a félhivatalos helyről érkezett korábbi tájékoztatás után és teljesen érthetetlenül állanak a meglepetés-szerűen összezugorodott osztrák kiviteli lehetőség láttára.

A termelők közül pl. számosan visszatartották készleteiket a karácsonyi ünnepek megelőző nagyobb forgalmi lehetőségek elől, miután az osztrák kivittől jelentősebb árelőnyöket reméltek, ami mindenképpen ráfér az ideai szűkös eredmények után a termelőkre. Akadtak ezenkívül egyes kiviteli vállalkozások, melyek a már hetek óta hallható osztrák kiviteli lehetőségek ösztönzésére jelentősebb tételeket vontak össze s most kénytelenek megállapítani, hogy az exportra szánt boroknak egy igen jelentős hányada egyáltalán nem jöhet tekintetbe, mert a kedvezményes vámelbírást csupán a 13-18 fokos borokra vonatkozik a szóbanforgó megállapodás szerint. A sürített musttal történő minőségi feljavítás

viszont nincs engedélyezve a kivitelre kerülő boroknál.

A borspiacra hangsúlyozzák, hogy jelentősebb kiviteli lehetőségeink éppen a 12 és 12,5-fokos borsfajtáknál mutatkozik s már csak azért is arra kellett volna törekednünk az illetékes tényezőknél, hogy ezek a bortipusok mindenesetre helyet kapjanak a kiviteli kontingensben. Hiszen az osztrákok maguk sem tagadják, hogy a magyar piacról bevitelre kerülő borokat túlnyomórészt háziasítási célra használják fel s így forma szerint valóban nincs sok értelme annak a megkötésnek, hogy a 12-fokos magyar borok már ne nyerhessenek kedvezményes bebocsátást az osztrák piacokra.

A hazai borkereskedők egyöntetű kívánalma tehát az, hogy a kormányzat részéről mielőbb gondoskodás történjék a szűkre szabott kiviteli kontingens lényegesebb kiterjesztéséről, továbbá pedig a 12-fokos borok is kapjanak kedvezményes vámlehetőséget az osztrák piacra történő kivitelnél.

A piacon jelentős szilárdulás mutatkozik az áraknál már ezen csekélyebb jelentőségű kiviteli lehetőség hatása alatt is és a hazai borok valóban nagyszabású árfejlődéshez juthattak volna, ha az osztrák kivittelt sikerül a mainál lényegesen szélesebb keretek között megindítani. Érthetetlen előttünk, hogy amikor az osztrákok folyton hangsúlyozzák az irántuk táplált szomszédi, jóbaráti érzelmeink viszonzását, ugyanakkor ilyen, számunkra döntő jelentőségű kérdés megoldása miért lett ennyire elodázva. Az osztrákok nem tagadják, hogy az ideai, minőségileg és mennyiségileg gyenge termékük következtében szükségük van a magyar borra, mégis a tárgyalások elhúzódsában lehetetlen a kérdés megfelelő elintézésének kitelése iránti tendenciát fel nem ismernünk. Az egyezésnek bekövetkezése azonban máris emeli az árakat és módunkban lesz bizonyos mennyiségű bort Ausztriába

kiszállítani, ami a mai borspiaci helyzet mellett feltétlenül segítséget jelent a budafoki kereskedőkre nézve is.

Kulturest

Az elmúlt kedden dr. Proity Márton r. kat. hittanár tartott előadást a családvédelemről. Rámutatott azokra a pillérekre, melyeken a családi élet boldogsága nyugszik, de rámutatott azokra a szociális és erkölcsi bajokra okokra is, amelyek az élet tengerén haladó kis hajót válságba, örvénybe vihetik. Kis családok jóléte, boldogsága adja a nagyobb családnak, a tár-

sadalomnak, nemzetnek a boldogságát s ezért közös érdek támogatni, erősíteni a családot épségében, szilárdságában s az élet gondjaival szemben folytatott nehéz küzdelemben... A lendületes, szép előadást nagy megértéssel fogadta a közönség.

Morvai József költeményt szavalt szépen, hatásosan, Hajcsus Ilonka Fleck Klára és Stark Annuska pedig táncot mutattak be óriási sikerrel, mihez a méltó zongora és hegedűkíséretet Koch János és Kruck Jakab adták. Szép és tanulságos filmek tarkították a gazdag műsort.

A következő előadás január hó 15-én, kedden lesz a szokásos programmal.

Iparosok kitüntetése

A Budafoki Általános Ipartestület székházában bensőséges ünnep tanui voltunk e hó 10-én csütörtökön, amikor Gácsik István, Király Sándor és Siuda Simon érdemes budafoki polgároknak és köztisztviselőknél álló iparosoknak nyújtotta át Záborszky Nándor polgármester a kecskeméti országos iparoskongresszus által adományozott elismerő díszokleveleket.

Az ünnepet a Budafoki Dalárda nyitotta meg a Hiszekeggyel, mely után a zsufolásig megtelt teremben Pongrácz Gyula elnök üdvözölte a megjelent vendégeket. Záborszky Nándor polgármester, meleg szavakkal átadta az ünnepeltnek a díszoklevelet, akiknek nevében Király Sándor keresetlen szavakkal, meghatottan köszönte meg az iparostársadalom elismerésének megnyilvánulását. Az ünnepi részt a dalárda a Himnusszal fejezte be, mely után vacsora keretében Poós Rezső apátplébános a város társadalmi nevében üdvözölte a kitüntetetteket. Utána Pap József, az Ipartestület Országos Központjának elnöke méltatta a kitüntetettek érdemeit, melyet az ország egész iparossága is megöröki-

tesre talált méltónak. Ifj. Tóth Pál, nyiregyházi ipartestületi elnök, valamint Kovács Ferenc, az Ipartestületek Országos Szövetségének társelnökei az iparosság egységéről tartottak nagy figyelmet keltő előadást, dr. Dobsa László, az IPOK igazgatója szellemes és találó felszólalásában az iparosság nemzetalkotó erejéről és képességeiről beszélt. Dr. Czermann Antal miniszteri tanácsos, a Budafoki Keresztény Polgári Kör és Keresztény Ifjak Egyesületének elnöke kifejtette, hogy az iparosság sorsa és jobb jövője magának az iparosságnak kezébe van letéve. Lánosz József tanonciskolai igazgató, a tanonciskolai ifjuság példát vevő tiszteletéről és szeretetéről biztosította az ünnepelteteket. Nagy szeretettel és meleg szavakkal emlékeztek meg a szónokok Czermann József iparhatósági biztosról, aki az ipartestület fennállása óta, tehát több mint 40 éve tölti be az ipartestületnél az iparhatósági biztos tiszteit.

Az emelkedett hangulatban Pongrácz Gyula elnök köszönte meg a megjelent kiválóságoknak és ünneplő közönségnek a lelkes érdeklődést

Egy francia írja

Henri Pozzi: A háború visszatér!

„Ajánlom két fiainak, bajtársaiknak, a francia fiataloknak, amelyek nemsokára meg kell halnia, ha Franciaország nem akar ráeszmélni az igazságra és engedni cselekedni továbbra is azokat, akik egy új háború kitörésének útját egyengetik.“ Ezek az ajánló sorok állanak Pozzi Európaszerte feltűnést keltő könyvének homlokán. Célt mutatnak és munkaprogramot adnak.

A hazája jövőjén aggodó francia hazafi lelkiismerete szólal meg e munkában, a fiatal francia generáció féltése a veszedelmektől, a pusztulástól adja kezébe a tollat. Közvetlen tapasztalatai alapján győződött meg az u. n. utódállamok belső viszonyairól. Ijedten döbbsen a szörnyű valóságra, hogy ezek a francia fegyverek győzelme révén naggyá hizlalt államcskák egyáltalán nem respektálják megteremtőjük érdekeit, poráron vonszolják magukkal Franciaországot a végzetes uton, amelyen ők elindultak és amely számtani pontossággal a háborúhoz vezet... A háború visszatérését akarják a kis Entente politikusai, tudatosan, gálád eszközökkel, minden módon. A

háború visszatér! És e harcban el fog dőlni a nyugati műveltség sorsa, szemben a barbárokkal. „A nyugati kulturájú és katolikus Magyarország teljes megsemmisítése“ az első cél, aztán jön az Olaszországgal való leszámolás.

Haladhat-e Franciaország egy uton ezekkel a művelettel, egykori kis országokból erőssé lett nemzetekkel, támogathatja-e azoknak bűnös imperializmusát, falánk, irtalmat nem ismerő kapzsiságát? Bátran adhatta volna szerző művének ezt a címet: Quo vadis Gallia?

„Határozottan azzal az igyekezettel irtam ezt a könyvet — mondja —, hogy ha lehetséges, Franciaország lássa meg azt, amit számára elkészítenek.“

Vigyáznunk kell, mert egy szép napon arra ébred Franciaország, hogy jóhiszeműsége és félrevezetettsége következtében az általános bonyodalomban egy olyan ügyhöz kötik hozzá, amely nem az ő ügye.

A kísérő háború ellen csak egyetlen orvosság van:

Azoknak a kormányoknak, amelyek biztonságban érzik magukat, tudomására kell hozni, hogy semmi esetre sem fogjuk pártjukat fogni az ő saját hibáik következményeivel szemben. Tudomásukra kell adni, hogy az igazságtalanságok jóvátéte-

lével szemben nem számíthatnak a pártfogásunkra. Azokért ők felelnek, mert annak értelmetlen hasznát is ők élvezték.

Ők azok, akik a mi győzelmünket arra használták fel, hogy a csalással megszerzett nemzetiségeket igába hajtsák és azokkal úgy bánjanak, amint velük sohasem bántak: volt uraik!

Legyen tehát ismét háború a kapzsi, nagyravagyok és galádok megmentésére?

Menjen a mézárászokra a francia ifjuság, hogy megmentsse a szerb diktatúrát, vagy, hogy erőszakkal fenntartsa az összetakolt cseh egységet?

Soha!

Elég volt: Szerajevó!

Nem lehet ellenőriznünk, hogy Pozzi felvilágosító munkája milyen eredményeket ért el eddig a francia közvéleményben és politikusi felfogásban. De abból, hogy Franciaország csatlakozott a Mussolinótól kezdeményezett négyhatalmi szerződéshez és múlt héten Franciaország és Olaszország közt megegyezés jöhetett létre, abból következtetni lehet arra, hogy a franciák az elkövetkezendő harcban nem akarnak a pánszlávok és pánszerbek oldalán állani. Ki tudná megmondani, mi minderről esett szó a két nagy

államférfi közt hosszú tanácskozásaik alatt. Mi lehetett távoli céljuk azzal, hogy olyan megnemtámadási szerződést ajánlottak az utódállamoknak, melyet egyik-másik kis entente-ország aligha írhat alá. Ami Rómában történt, azt a diplomácia nyelvről körülbelül így lehet magyarul fordítani. Két törekvő találkozott és egyesült itt egymással, Olaszországgal, amely áldozatok árán is arra törekedett — kellett törekednie —, hogy az esetre, ha Jugoszlávia s a kis Entente esztelen viselkedése elkerülhetlenné teszi a leszámolást, Franciaország felől biztonságban érezhesse magát; és Franciaországgal, amely viszont arra törekedett, hogy az ő érdekeit nem szolgáló harc kitörését megakadályozza, amit egyrészt azzal vélt leginkább elérhetőnek, hogy olyan politikai helyzetet teremt a két latin nemzet közt, amely eleve kizárja az ő beavatkozását volt szövetségesei mellett, másrészt azzal, hogy a kis entente imperialisztikus törekvéseit tompítja, vagy éppen lehetlenné teszi.

De ez Pozzi könyvének a szeleme! A francia politika irányváltása ennek megfelelő módon ment végbe!

Ajánljuk a könyvet kedves olvasóink figyelmébe.

EGYHÁZKÖZSÉGI ÜGYEK

Istentiszteletek.

Vasárnap, január 13-án reggel 7 órakor német szentmise és szentbeszéd. 8, 9 és 1/2 órákor csendes szentmisék. 10 órakor nagymise szentbeszédrel.

Este 6 órakor litánia.

Hétfő, január 14., szentmise Szaszko

Istvánért.

Temetések.

Elmult héten igen sokszor szóltak a harangok temetésre, földi létünk bizonytalanságának intő jeléül.

Január 7-én kísértük siri nyugovóra **Dömsödi Jánost**, aki 84 évi földi vándorlás után fejezte be szentségeivel megerősítve életét.

Január 8-án **Kiefer Péter** utolsó földi útja. 51 évet élt, hosszú betegség után az Ur akaratában megnyugodva fejezte be életét.

Január 9-én temettük el **Szaszko Istvánt**, aki villamos elgázolásnak esett áldozatául. 42 évet élt.

Január 10-én **Mészner Ferenc** temetése. 64 évet élt és az Urral kiegészülve fejezte be munkás életét.

Január 11-én **özv. Szick Nándorné** temetése. 74 évet élt, hosszú betegség után szentségeivel halt meg, köztisztelt családot hagyva maga után.

Ugyanazon napon Kovács József temetése, akit 70 éves korában váltott meg földi szenvedésétől a halál, miután előbb áhitattal felvette a betegek szentségét.

Az örök világhosság fényeskedjék nekik.

és a megbecsülésnek jelét, amellyel az iparosság szép ünnepén résztvevőket és kérte, hogy az iparosság ügyét továbbra is karolják fel. A lelkes hangulatu közönség sokáig maradt együtt és szeretettel ünnepelte a három derék iparost.

Szóljunk azonban néhány szót róluk is, akiket nemcsak városunk társadalma, hanem a csonka ország iparosságának egyeteme is ily szép megtiszteltetésben részesített. Gácsik István fa- és borszobrász nemcsak itthon, de a külföldön is megbecsülést és hírnevet szerzett a tisztas magyar iparnak és remekbe készült

Értesítések.

Az egyházközség 1935. évi költségvetése elkészült és január 9-23-ig közszemlére kitétetett az egyházközségi irodában.

Értesítjük a híveket, hogy az újabb egyházmegyei rendelet értelmében felállított **egyházközségi adóhivatal hétfőn, szerdán, pénteken délután 4-5 óráig hivatalos órát tart** az egyházközségi irodában. Hivatalos órák alatt befizetéseket vesz fel és kifizetéseket teljesít.

Az **oltáregyesület** 13-án vasárnap délután 4 órakor a plébánián ülést tart.

Január 15-én a Köffer-féle vendéglőben összejövetel a felsővárosiak részére este 8 órakor. Lelkióra után farsangi hűség egy csésze tea mellett.

Január 14-én hétfőn délután 5 órakor az Actio Catholica hitbuzgalmi szakosztálya ülést tart. Utánna 6 órakor a szociális szakosztály.

Már megint megjelentek a Szent Antalt győző; babonás irások. Egy szomorú olvasónk beküldött egyet azzal, hogy a templom padján taláta. Mindenkinek üzenjük, hogy dobja tűzbe, ha kezébe kerül az ilyen irás. Annak a szerencsétlennek pedig, aki ilyen ostoba és gonosz babonának szolgálja és nem átalja még a templomot is megszentelteteni vele, csak annyit, hogy megemlegeti a napot, melyen meggyalázta a templomot.

Figyelem! Az Actio Cath. kulturális szakosztálya január, február, március és április hónapban **egy családvédelmi estét rendez.** **Első előadás január 17-én csütörtökön este 8 órakor az Attiában.** *Belépődíj nincs.* Az előadást **Czermann Antal** dr. tartja. Az előadás előtt és után ének, zene és szavalkók. A kultúrestét nagy érdeklődés kíséri. Mindenkit szívesen látunk és szeretettel hívunk.

munkái a legfelsőbb körökig is eljutottak. Király Sándort, városunk édes kivánságainak kielégítőjét, valamint Siuda bácsit, aki Czermann miniszteri tanácsos szerint az unokáikig tartó butorokkal látja el városunk polgárságát, talán nem is kell bemutatni közönségünknek, mind-egyike tisztas, becsületben megőszült, érdemekben gazdag polgára városunknak, akik évtizedeken át példás igyekezettel és kiváló szorgalommal méltán szereztek meg társadalmi különbség nélkül az egész város lakosságának nagybecsülését.

Egyházi énekkarok dalosünnepé Budafokon.

A székesfehérvári egyházmegye egyházközségeinek korusai, Cecília énekkarai évenként dalosösszejöveleket, mondjuk egyházi énekverseket szoktak rendezni. Ilyen összejövetel volt eddig Mária-Remetén, melyen a mi Ceciliánk is részt vett, továbbá Csákváron, Sárbogárdon. Mindenhol nagy érdeklődés kísérte

ezeket a hangversenyeket és az egyházi művészi énekeknek nagy szolgálatot tettek.

Ez évben a megyéspüspök Budafokot jelölte ki az egyházi ének ünnepének helyéül és Pünkösöd másnapjára tűzte ki a hangversenyt.

A városi képviselőtestület virilista tagjai

Mint jelentettük, a város képviselőtestületének közgyűlése elfogadta a legtöbb adófizetők névjegyzékét, mely szerint a város képviselőtestületének virilista tagjai lettek:

Meckl Gusztáv, dr. Bathó Kálmán, Kollerits Károly, dr. Schleicher Gyula, Havas Jenő, Törley Dezső, Törley Antal, Fleischmann Henrik, Klein Mór, Törley Bálint, dr. Törley Tibor, özv. François Lajosné, dr. Kramberger József, Varsányi Béla, Schaár Bernát, Tóth János, dr. Szokolay Jenő, özv. Abel Antalné, özv. Zerkovitz Oszkárné, Mattes Györgyné, Nikolett Antal, özv. Anselmo Jánosné, dr. Sauer Nándor, Pongrácz Gyula, özv. Hofmeister Józsefné, Mayer Ferenc, dr. Sztricha Jenő, Wiesler Sebestyenné, Gündert Ferenc, Eberhardt Antal.

Pótagok: dr. Czermann Antal, Zimber Ágoston, id. Kuhn Károly, Guncsik István, Ivanovszky Adolf, özv. dr. Taub Ferencné, Király Sándor, Werl Jakab, Nikolett Ferenc, Táplányi Gross János.

HIREK

— **A KIE** szerdai társadalmi vacsoráján ezuttal is összegyűlt városunk társadalmának színe-java, hogy meghallgassa dr. Miklós Ferenc székesfővárosi törvényhatósági tag előadását a budapesti és fővároskörnyéki közlekedés problémáiról. Előadó nagyon érdekesen és részletesen tudta a hallgatóság elé tárni mindazt, ami e fontos kérdésre vonatkozik és azzal összefügg. Mély és világos betekintést adott a közlekedési politika műhelytitkaiba. Bár tulnyomórészt a főváros közlekedésével, annak eddigi és várható fejlődésével foglalkozott, szavait nem lankadó figyelem kísérte, amely csak fokozódott, mikor a HÉV probléma fejtegetésére került a sor. Előadó szerint ez a kérdés ugy a viteldíj, mint a menetrend tekintetében teljesen megérett a megoldásra s úgy tudja, hogy rövidesen sor kerül a reformok végrehajtására. A viteldíj tekintetében az a véleménye, hogy a szállító eszköz igénybevitelének nagyságához mérten kell a viteldíjat megszabni. A távolabbi városok és községek relációiban tehát, főleg ahol már ritkább a lakosság és amelyeket a főváros sűrűn lakott területétől lakatlan térszökök választanak el, magasabb viteldíj megszabását az üzem rentabilitás szükségessé teszi. A jelenlegi díjszabás azonban túl magas, annak leszállítása elkerülhetetlen. Nemcsak az igazságosság kívánja ezt, de az üzleti érdek is, mert a tarifa mérséklése a forgalom fellendülését fogja eredményezni. A hallgatóság nagy tapsal jutalmazta a tartalmas előadást. Utána a társaság még soká együtt maradt, jóval tízenegy óra után kezdett oszlani.

— **Meggyulladt a ruhája.** Budapesti Varga Rozália 22 éves háztartási alkalmazott a spirítuskályhával foglalatzkodott. Közben ruhája tüzet fogott. Hátán, mellkasán, combjain, kezén, arcán II. foku égési sebeket szenvedett. A mentők halálra szállításra szállították a Rókus-kórházba.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter Endresz Lőrinc földinket, MÁV főkertészt kinevezte hat évre a Magyar Kertészeti Egyesület mellé megszervezett Magyar Kertészeti Növényfajtaudonságokat Elbíráló Országos Bizottság tagjává. A bizottság hivatása elbírálni, hogy a növényfajtaudonságok alkalmassak-e minden tekintetben a közforgalomba való bocsátásra, továbbá azoknak értékét megállapítani. Endresz Lőrinc nevével nem most találkoztunk először a nyilvánosság előtt. Az 1930. évi budafoki kiállításon termelvényeivel nagy aranydíjat nyert. Ő alapította és jelenleg is kezeli a MÁV hatvani 25 holdas kertészetét, ahonnan az állomások csinosítására szolgáló virágok, bokros és fák kikerülnek. Híres nagy vándorméhészete is van, vagonba szerelhető kaptárokkal. Örömmel köszöntjük kitüntetésé alkalmából.

— **A Budafoki Dalárda jótékony célú táncmulatsága.** Jelenítettük már, hogy dalárdánk a Jugoszláviából kiüldözött magyar testvéreink segélyezésére január hó 19-én, jövő szombaton, táncmulatságot rendez a Keresztény Polgári Kör helyiségeiben. A nemes célt szolgáló mulatság után már is nagy az érdeklődés. Budafok társadalmának most nyílik először alkalmá, hogy a kiutasítottakkal való együttérzésről tanúságot tegyen. Reméljük, hogy a dalárdamulatság a farsang egyik legjobban sikerült estje lesz és meglesznek elégedve nemcsak azok akik résztvettek rajta, de a menekültek is.

— **A Kelenvölgyi Petőfi Asztaltársaság** december 20-án tartotta szokásos karácsonyi ünnepélyét, melyen a segélyeket kiosztották. Az évközben összegyűjtött pénzből a kelenvölgyi szegényeknek juttattak 9 pár cipőt és 12 drb. egyenkint 20 kgr.-os szeretetsomagot (170 P. értékben), továbbá a Jugoszláviából kiüldözött magyar véreink támogatására a „Függetlenség” c. napilap utján 36:50 P.-t küldtek.

— **Leventék farsangja.** Akar jól mulatni? Jöjjen el a műsoros táncmulatságra, melyet a Levente Egyesület az 1913-ik korosztálybeli leventék bucsuztatására január 19-én a Németh-vendéglőben rendez. Kezdeté 8 órakor. Zenét az a bizonyos Horváth-banda szolgáltatja válogatott népével és hangszerével. Lesz minden: serpentin, confetti, eszem-iszom, tánc.

— **Lefejezett hulla a sinek mellett.** Kedden reggel 6 óra után a vasuti sorompóór Kenelföld és Budafok közt, a MÁV sinpár mellett fej nélküli hullát talált, valamivel távolabb a levágott fejre is ráakadt. A kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy a szerencsétlen egyik vonat nyakazta le s azt is megállapította, hogy az illető Kállai Pál mezőturi születésű, 23 éves, izr. válásu kecskeméti lakos nőlen magán-tisztviselővel azonos, aki szüleinek látogatására jött fel Budapestre. Hogy szörnyű halálát véletlen okozta-e, avagy öngyilkossági szándékkal feküdt a vonat alá, erre nézve a nyomozás semmi pozitívumot megállapítani nem tudott. A rendőrség feltevése szerint valószínűleg öngyilkosság történt, erre mutat a holttest helyzete s a gázolás módja, t. i. a fejet teljes egészében roncsolás nélkül szeltek le a kerekek, tehát mint valami nyaktilóra pontosan oda kellett nyakát a sinekre illeszteni az elszánt embernek,

Mi lesz a HÉV tarifareformjával

A főváros ez évi költségvetésének tárgyalása során a vitában résztvevők majdnem kivétel nélkül sürgették a villamos közlekedés reformját.

E kérdésekben legautentikusabb Bódy László, székesfőváros közlekedési ügyosztályának vezető tanácsnoka, aki a közlekedési reformmal kapcsolatban a következő nagyfontosságú nyilatkozatot tette:

— A közlekedési reformtervek már a megvalósulás útján vannak, de mivel ezek a tervek a végrehajtásra kerülő tarifarevizióra való tekintettel nemcsak közlekedési, hanem pénzügyi kérdéseket is érintenek, úgy a végleges döntés most már — a főpolgármestertől függ.

— Az előrehaladott előkészítő munkálatoknál az illetékes tényezőket az a cél vezette, hogy megállapítsa a három fővárosi közlekedési vállalatnak egész Budapest területére kiterjeszkedő egységes közlekedési rendszerének irányelveit, amelyeknél első helyet foglalt el a cél elérésének érdekében az Autóbuszüzemnek a BSzKRt-ba való bekapcsolása.

— A BSzKRt az eredeti koncesszió határidejének lejártáig fogja kezelni az Autóbuszüzemet és mivel — mint tudvalévő — a HÉV is a főváros tulajdonát képezi, az egységes irányítás alapelve szerint már meg is valósult.

— Az egységes közlekedési rendszer bevetését illetőleg a közlekedési szempontok majd csak az új menetrend megállapításánál érvényesülhetnek, de mivel — mint mondtam — mind a három vállalat immár egységes irányítás alatt áll, minden lehetőség adva van az új, egységes menetrend megvalósításának.

— Az egységes közlekedési rend életbeléptetésével kapcsolatos tarifa-

revízió felett való döntés kizárólag a főpolgármester hatáskörébe tartozik.

— Tarifareform minden bizonnyal lesz, hiszen ezt már a HÉV átvétele is szükségessé tette, mert hiszen a főváros maga is tarthatatlannak ítéli meg azt a helyzetet, hogy a budapestkörnyéki utasok olyan aránytalanul magas viteldíjakat legyennek kénytelenek fizetni.

— Az egységes átszállójegyek bevezetése egészen bizonyosan meg fogja szüntetni ezt a nagy különbséget, de hogy ennek az egységes átszállójegynek majd mi lesz az ára, azt még én sem tudom, mert az erre vonatkozó tanácskozások még folyamatban vannak.

— Tény ma már az, hogy mind-ezeknek a kérdéseknek a megoldása már igen rövid idő alatt be fog következni.

Pontosan egy év előtt, mult évfolyamunk 2. számában Borvendég Ferenc budapesti alpolgármester nyilatkozatát közzítettük az egységes villamos közlekedésről: „Most, hogy a HÉV ténylegesen is birtokunkba került, napirendre tűztük az egységes fővárosi és környéki közlekedési rend megalkotását és a szükséges reformok kidolgozását. Az előkészítő munka folyik... az új rend életbeléptetése tavaszra várható...”

Azóta egy egész év mult el anélkül, hogy a HÉV-vidék lakosságának revíziós törekvése bármilyen eredményt is elért volna. Dr. Bódy László tanácsnok nyilatkozata arra mutat, hogy a tervek végre elkészültek és életbeléptetésük nem sokáig késik s joggal remélhetünk legalább annyi javulást, hogy a viteldíjak közti aránytalanságot a reform megszünteti.

Amit az anyakönyvek mondanak.

Az elmúlt év folyamán Budafokon élve született 124 fiu, 111 leány (összesen 235), halva született 6 fiu és 4 leány. Az összes születések száma tehát 245 (1933-ban 204, 1932-ben 199). A javulás 20 (23)%. Az élve szülöttek közül 229 (1933-ban 179) róm. katolikus, 16 (13) református, 6 (4) evangélikus, 1 g. kat. és 1 g. keleti.

Házasságon kívül született 20 fiu és 6 leány, összesen 26 (20). A 235 élve szült közül 10 még az 1934. év folyamán meghalt.

Érdekes, hogy az újszülöttek közt 1 német, 1 lengyel, 1 orosz és 3 cseh állampolgár van.

Az 1934. évben a budafoki anyakönyvvezető előtt összesen 175 házasságot kötöttek (1933-ban 178, 1932-ben 169). Ebből 131 (136) tiszta katolikus, 8 (3) a tiszta református és 1, amelyben mindkét házasság fél izr. vallású volt. Vegyes házasságok száma 35 (39) és pedig r. kat.—ref. 21, r. kat.—evang. 8, r. kat.—g. keleti, unit. és izr. 1—1, ref.—evang. 1, ref.—izr. 1, evang.—unit. 1. A vegyes házasságra lépők 18 esetben adtak reverzalist és pedig a r. kat. egyház javára 12, ref. javára 5 és evang. javára 1 esetben.

Az elhaltak száma 1934-ben 152 (1933-ban 165, 1932-ben 172) és

pedig 78 (95) férfi és 74 (70) nő, kor szerint 0—2 éves 13 férfi, 9 nő, 3—19 éves 4 férfi, 4 nő, 20—59 éves 30 férfi, 22 nő, 60 év fölött 31 férfi, 39 nő. Nyolcvan éven felüli korban elhalt 4 férfi és 9 nő; legmagasabb kort ért el özv. Buchler Lipótné és özv. Jungbauer Andrásné. Mindegyik 88 éves korában halt meg.

A leggyakrabban szerepelt halálok: tüdőgümőkór 22 (19), agyvérzés 19 (13), rákos megbetegedés 18 (21), szívmegfajulás 14, tüdőlobb 13 (17) esetben. A diftéria mindössze egy áldozatot szedett. A tuberkulózistól eltekintve árvendentes a ragályos betegségek háttérbe szorulása. Véletlen baleset folytán 4 férfi vesztette életét, öngyilkosok ötven lettek (4 férfi, 1 nő).

— A gyógyszerári éjjeli szolgálatot páranapokon a Kigyóhoz címzett Varsányi-féle, páros napokon pedig a Szentlélekhez címzett Tamássy-féle gyógyszerár teljesíti.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok kik gyászunkban velünk éreztek, ezúton fogadják hálás köszönetünket.

Kiefer család.

ÉPÍTŐANYAG-RAKTÁR

Mindennemű épületfa és építési anyag, fenyő, asztalos- és építő áru, valamint az összes asztalos- és szobrász keményfák állandóan raktáron

KASZÁS FERENC

FATELEPÉN

Budafokon, Irén-utcában

Telefon: 697—98.

TÜZIFA és SZÉN ELADÁS

◆ Kérjük a pontos címre ügyelni!

Törley pezsgő

A budafoki kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

11355/tk. 1934. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Esztergomi Takarékpénztár r. t. végrehajtónak ifj. Mészner Antal és neje Wellencsik Teréz végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság végrehajtási árverést 1581 P. — f. tökéketelés és járuléki behajtása végett a budafoki kir. járásbíróság területén lévő, Budafok városban fekvő s a budafoki 1206. sz. tkvi. betétben A. I. 1.—2. sor, 548. és 549. hrsz. a foglalt, összesen 143 n. öi területű szőlőre, házra és udvarra, az adó és értékbizonyítvány szerint

IGYUK Dréher-Haggenmacher Első Magyar Részvény Serfőzde rt. Kiváló söreit.

UJ
SZERKEZETÜ

NAGYTELJESÍTMÉNYŰ

RÁDIÓK

PHÖBUS VOX.

Budapest vevő 2+1 lámpás készülék, készpénzre P. 60.—

24 havi P. 2.80 részlet.

BAJNOK.

Nagyobb külföldi állomásokat vevő 2+1 lámpás készülék, dinamikus hangszóróval, állomás skálával, készpénz ára P. 155.—

18 havi P. 9.50 részlet.

VIKTORIA.

Külföld vevő 3+1 lámpás super készülék, dinamikus hangszóróval, állomás skálával, készpénzre P. 280.—

18 havi P. 17.— részlet.

FORGALOMBA HOZZA A

BUDAFOKI VILLAMOSSÁGI RÉSZV.-TÁRS.